

Sivistyspalveluiden palveluverkkoa koskeva valmistelu

*Virallinen kuuleminen
(Karjalohja 8.9.2026)*

Kuulemistilaisuuden ohjelma tiistaina 8.9.2026

- 18.00 Tilaisuuden avaus
- 18.05 Sivistyspalveluiden ja palveluverkkotyön toteuttaminen
- 18.15 Karjalohjan asukasaluetta koskevat mahdolliset muutokset
- 18.45 Kuntalaisten osallistaminen ja mahdolliset kysymykset
- 19.30 Tilaisuuden päättäminen

RAKENNAMME TULEVAISUUDEN PALVELUT YHDESSÄ.

**Sivistyspalveluiden järjestäminen ja
palveluverkkoja koskeva muutostyö**

Sivistystoimiala

**Toimiala järjestää
sivistyspalveluita
päivittäin noin
15 000:lle
lohjalaiselle.**

**Toimialan
kustannukset ovat
vuodessa noin 130
miljoonaa euroa.**

**Sivistyspalveluita
järjestetään yhteensä
noin 90 yksikössä eri
puolilla Lohjaa.**

**Sivistyspalveluiden
parissa työskentelee
päivittäin yli 1500
oman alansa
ammattilaista.**

**Sivistyspalveluiden auditointi
2024**

**Palveluselvitys
syksy 2025**

**Palveluverkkosuunnitelma
kevät 2026**

**Asukasaluekohtaisten muutosten valmistelu
ja päätöksenteko 2026 - 2029**

LOHJA
Järvikaupunki

Alueellisen mallin toteuttaminen ja palveluiden sekä tilojen tarpeen arviointi

- Alueellisen toimintamallin tarkoitus on tarkastella asukasalueita kokonaisuutena ja toteuttaa asukasalueella järjestettävät palvelut jokaisen asukasalueen lähtökohdista sekä tarpeista.
- Asukasalueella järjestettävien palveluiden sekä tilojen tarvetta arvoidaan alueen väestömäärän sekä palveluiden käytön perusteella.

RAKENNAMME TULEVAISUUDEN PALVELUT YHDESSÄ.

Palveluverkon käsittely toimielimissä keväällä 2026

Päätös/kevät 2026

1. Lautakunnille tuotiin tiedoksi sivistyspalveluiden järjestämistä koskeva suunnitelma ja sitä koskeva palaute.
2. Lautakunta hyväksyi **asukasalueita koskevat tavoitteet, kuntalaisten osallistamista koskevan suunnitelman ja valmistelua koskevan aikataulun** vuosille 2026 – 2027.

**RAKENNAMME TULEVAISUUDEN
PALVELUT YHDESSÄ.**

Palveluverkkosuunnitelmaan kirjatut yhteiset tavoitteet asukasalueiden osalta

1. Vahvistamme kaupunkistrategian mukaisesti asukasalueella olevia lähipalveluita sekä sivistyspalveluiden yhteisiä toimintamalleja sekä arjen yhteisiä käytänteitä.
2. Tulevaisuudessa kehitämme asukasalueiden palveluita ennakoivasti ja asiakaslähtöisesti ja vahvistamme oppimisen ja hyvinvoinnin palveluita.
3. Asukasalueen sivistyspalveluiden tilankäyttöä tulee jatkossa tehostaa. Alueen lapsimäärän vähentyessä tulee löytää toimenpiteitä alueen tilakustannusten vähentämiseksi.
4. Asukasalueiden tavoitteiden tulee huomioida jokaisen alueen omat tarpeet.

Aluekohtaisten esitysten valmistelu

- Muutosten valmistelu päätöksentekoa varten toteutetaan asukasalueittain.
- Jokaiselle asukasalueelle perustetaan valmistelun ajaksi kaupungin toimijoiden sekä alueen edustajien kanssa yhteinen ohjausryhmä.
- Valmistelun aikana alueiden asukkaita osallistetaan ja kuullaan kattavasti ennen lopullisen esityksen valmistelua.

Palveluverkkosuunnitelman arviointi ja palaute esitettävistä muutoksista

- Kaikki valmistelua koskeva materiaali löytyy kaupungin kotisivuilta.
- Kaupungin kotisivuja päivitetään jatkuvasti ja jokainen asukasalue on saanut omat info-sivut.
- Alueiden osallistaminen ja päätöksenteon valmistelua päivitetään alueen omille info-sivuille.
- Palaute.palveluverkko@lohja.fi -palautekanava on käytössä.
- Alueiden osallistaminen toteutetaan Howspace-alustalla.
- Kaikki saadut palautteet kerätään alueen tulevaan pykälään, joka valmistellaan tulevaa päätöksentekoa varten.

LOHJA
Järvikaupunki

Aikataulu vuodelle 2026

Karjalohjan ja Sammatin asukasalueita koskevien muutosesitysten valmistelu toteutetaan alueilla elokuussa 2026. Alueita koskevat muutosesitykset tuodaan toimialan lautakuntien käsittelyyn syyskuussa 2026.

Nummen ja Pusulan asukasalueita koskevien muutosesitysten valmistelu toteutetaan alueilla syyskuussa 2026. Alueita koskevat muutosesitykset tuodaan toimialan lautakuntien käsittelyyn lokakuussa 2026.

Mäntynummen asukasalueen päätöksenteon valmistelu toteutetaan alueella lokakuussa 2026. Aluetta koskevat muutosesitykset tuodaan lautakuntien käsittelyyn marraskuussa 2026.

Palveluiden järjestämistä koskeva toimivalta

Hallintosääntö 1.6.2026

Kaupunginvaltuusto käyttää ratkaisovaltaa seuraavissa asioissa:

1. Kaupunginvaltuusto päättää kaupungin järjestämien palveluiden kokonaisuuksista kaupunginhallituksen esityksestä.

Lautakunnat käyttävät ratkaisovaltaa seuraavissa asioissa:

2. Lautakuntien vastuulla on sen alaiseen toimintaan kuuluvien palveluiden sekä yksiköiden sijoittumisesta sekä toiminnasta päättäminen viranhaltijoiden esityksestä.

Palveluverkkoa koskevan päätöksenteon aikataulu ja toteutus

1. Asukasalueiden muutokset valmistellaan toimialan lautakunnille keväällä 2026 päätetyn aikataulun mukaisesti.
2. Asioiden valmistelun yhteydessä huomioidaan kunta- ja hallintolaissa mainitut merkittävät muutokset kunnan järjestämiin palveluihin, joiden muutosten valmistelun osalta tulee järjestää erillinen päätöksentekoprosessi.
3. Esitettävät muutokset valmistellaan palvelusta vastaaville lautakunnille vielä kootusti, kun kaikki asukasalueet on käsitelty.
4. Muutosesitykset tuodaan kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi talousarvioprosessin (TA2028) yhteydessä syksyllä 2027.

Sivistyspalveluiden yhteiset tavoitteet ja muutosesitykset

Palveluverkkosuunnitelman yhteiset tavoitteet

1. Vahvistamme kaupunkistrategian mukaisesti asukasalueella olevia lähipalveluita sekä sivistyspalveluiden yhteisiä toimintamalleja sekä arjen yhteisiä käytänteitä.
2. Tulevaisuudessa kehitämme asukasalueiden palveluita ennakoivasti ja asiakaslähtöisesti ja vahvistamme oppimisen ja hyvinvoinnin palveluita.
3. Asukasalueen sivistyspalveluiden tilankäyttöä tulee jatkossa tehostaa. Alueen lapsimäärän vähentyessä tulee löytää toimenpiteitä alueen tilakustannusten vähentämiseksi.
4. Asukasalueiden tavoitteiden tulee huomioida jokaisen alueen omat tarpeet.

Perusopetuksen järjestäminen ja oppilaaksiottoalueiden toteutuminen

1. Vuosiluokkien 1 – 6 opetus järjestetään asukasalueilla lähipalveluna
2. Vuosiluokkien 7 – 9 opetusta järjestävät Lohjalla seuraavat koulut:
 - * Laurentius-koulu
 - * Nummen yhtenäiskoulu
 - * Mäntynummen yhtenäiskoulu
 - * Järnefeltin yhtenäiskoulu
 - * Routionmäen yhtenäiskoulu
 - * Ojamonharjun yhtenäiskoulu
 - * Källhagens skola

Perusopetuksen järjestäminen ja oppilaaksiottoalueiden toteutuminen

2. Vuosiluokkien 7 – 9 opetusta järjestää

Lohjalla seuraavat koulut:

- * Laurentius-koulu
- * Nummen yhtenäiskoulu
- * Mäntynummen yhtenäiskoulu
- * Järnefeltin yhtenäiskoulu
- * Routionmäen yhtenäiskoulu
- * Ojamonharjun yhtenäiskoulu
- * Källhagens skola

- oppilaaksiottoalueiden mahdollinen muutos vaikuttaa useampien asukasalueiden tilanteeseen
- lopulliset muutosesitykset laaditaan kaikkien alueiden kuulemisen jälkeen

Tilaelementit	Oppilas- paikat	Oppilasmäärä 2026	Opetustilat	Neliöt	Neliöt/ paikka
Ojamonharju, parakki A***	72	26	4	369	5,1
Ojamonharju, parakki B***	72	63	3	222	3,1
Laurentius-koulu, Äikäntalo*	120	104	7	349	2,9
Laurentius-koulu, Ranta- puisto*	96	83	4	461	4,8
Mäntynummen yhtenäis- koulu, Rantapuisto**	408	363	28	4 610	11,3
Mäntynummen yhtenäis- koulu, Tilaelementit**	168	109	9	1 277	7,6
Linnainen	48	20	3	140	2,9
Yhteensä	984	784	58	7 428	7,5

Koulujen käytössä olevien tilaelementtien kustannus on vuositasolla noin 2,5 miljoonaa euroa.

Perusopetuksen tilankäytön tehostaminen

1. Opetuksen järjestämisen lähtökohta on aina löytää lasten ja nuorten oppimisen ja opetuksen kannalta paras ratkaisu.
2. Toimialan tavoitteena on poistaa vuosien 2027 – 2029 aikana koulujen käytössä tällä hetkellä olevat tilaelementti ratkaisut.
3. Muutoksen toteuttaminen tehdään vaiheittain ja edellyttää osittain yhtenäiskoulujen oppilaaksiottoa koskevien linjausten muuttamista.

**Karjalohjan asukasaluelle
esitettävät muutokset**

Palveluverkkosuunnitelmaan kirjatut tavoitteet Karjalohjan asukasalueiden osalta

1. Vahvistamme kaupunkistrategian mukaisesti asukasalueella olevia lähipalveluita sekä sivistyspalveluiden yhteisiä toimintamalleja sekä arjen yhteisiä käytänteitä.
2. Tulevaisuudessa kehitämme asukasalueiden palveluita ennakoivasti ja asiakaslähtöisesti ja vahvistamme oppimisen ja hyvinvoinnin palveluita.
3. Asukasalueen sivistyspalveluiden tilankäyttöä tulee jatkossa tehostaa. Alueen lapsimäärän vähentyessä tulee löytää toimenpiteitä alueen tilakustannusten vähentämiseksi.
4. Asukasalueiden tavoitteiden tulee huomioida jokaisen alueen omat tarpeet.

Palveluverkkosuunnitelmaan kirjatut tavoitteet Karjalohjan asukasalueiden osalta

1. Vahvistamme kaupunkistrategian mukaisesti asukasalueella olevia lähipalveluita sekä sivistyspalveluiden yhteisiä toimintamalleja sekä arjen yhteisiä käytänteitä.
- **Karjalohjan alueella järjestetään myös jatkossa seuraavat sivistyspalvelut lähipalveluina:**
 1. Varhaiskasvatus ja esiopetus
 2. Perusopetuksen vuosiluokat 1 – 6
 3. Kirjastopalvelut
 4. Nuorisopalvelut
 5. Liikuntapalvelut
- **Sivistyspalveluiden kehittämisohjelma 2027 – 2029**

Palveluverkkosuunnitelmaan kirjatut tavoitteet Karjalohjan asukasalueiden osalta

1. Vahvistamme kaupunkistrategian mukaisesti asukasalueella olevia lähipalveluita sekä sivistyspalveluiden yhteisiä toimintamalleja sekä arjen yhteisiä käytänteitä.
 2. Tulevaisuudessa kehitämme asukasalueiden palveluita ennakoivasti ja asiakaslähtöisesti ja vahvistamme oppimisen ja hyvinvoinnin palveluita.
- * Sivistyspalveluiden laadun ja asiakastyytyväisyyden vuosittaista arviointia jatketaan
 - * Sivistyspalveluiden kehittämisohjelma 2027 – 2029
 - * Kuntalaisten osallistaminen palveluiden kehittämiseen

Palveluverkkosuunnitelmaan kirjatut tavoitteet Karjalohjan asukasalueiden osalta

1. Vahvistamme kaupunkistrategian mukaisesti asukasalueella olevia lähipalveluita sekä sivistyspalveluiden yhteisiä toimintamalleja sekä arjen yhteisiä käytänteitä.
2. Tulevaisuudessa kehitämme asukasalueiden palveluita ennakoivasti ja asiakaslähtöisesti ja vahvistamme oppimisen ja hyvinvoinnin palveluita.
3. Asukasalueen sivistyspalveluiden tilankäyttöä tulee jatkossa tehostaa. Alueen lapsimäärän vähentyessä tulee löytää toimenpiteitä alueen tilakustannusten vähentämiseksi.

* Karjalohjan alueen tilojen käytön tehostaminen

(koulu, päiväkoti ja nuorisotila)

* Tilojen toimivuuden kehittäminen

- Koulukiinteistön tilojen käytön mahdollinen muutos

Palveluverkkosuunnitelmaan kirjatut tavoitteet Karjalohjan asukasalueiden osalta

1. Vahvistamme kaupunkistrategian mukaisesti asukasalueella olevia lähipalveluita sekä sivistyspalveluiden yhteisiä toimintamalleja sekä arjen yhteisiä käytänteitä.
2. Tulevaisuudessa kehitämme asukasalueiden palveluita ennakoivasti ja asiakaslähtöisesti ja vahvistamme oppimisen ja hyvinvoinnin palveluita.
3. Asukasalueen sivistyspalveluiden tilankäyttöä tulee jatkossa tehostaa. Alueen lapsimäärän vähentyessä tulee löytää toimenpiteitä alueen tilakustannusten vähentämiseksi.
4. **Asukasalueiden tavoitteiden tulee huomioida jokaisen alueen omat tarpeet.**

Esitettävät muutokset

Karjalohjan alueen yksiköiden täyttöaste on tällä hetkellä noin 51 %. Näin ollen alueen tiloissa on runsaasti väljyyttä. Alueen palveluiden ja tilojen kehittämistyön tavoitteena on ylläpitää alueella toimivat palvelut ja vahvistaa niiden tilankäyttöä sekä täyttöasteita.

Päiväkoti/koulu	Lapsi/oppilaspaikat 2026	Lapsi/oppilasmäärä	Täyttöaste
Päiväkoti Eulaalia + Karjalohjan koulun esiopetus	54	36	66,7 %
Karjalohjan koulu (1–6 lk.)	144	65	45,1 %
Yhteensä/keskiarvo	198	101	51,0 %

Alueelle esitettävät mahdolliset muutokset

1. Oppilaiden mahdollinen siirtyminen vuosiluokille 7 – 9 Nummen yhtenäiskouluun.

- tasapainottaa keskustan alueen oppilaiden määrää tulevien vuosien aikana
- vahvistaa Nummen yhtenäiskoulun oppilasmäärää vuosiluokkien 7 – 9 osalta
- vähentää perusopetuksen käytössä olevia tiloja koko kaupungin alueella
- esitykseen kirjataan, että muutoksen valmistelua jatketaan.

Alueelle esitettävät mahdolliset muutokset ja lautakunnalle esitettävät kirjaukset

1. Oppilaiden mahdollinen siirtyminen vuosiluokille 7 – 9 Nummen yhtenäiskouluun.
2. Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen järjestäminen Karjalohjan asukasalueella on pohdinnassa.
 - sivistyslautakunnan tekemien linjausten mukaisesti alueella on perusopetuksen, esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluita saavavilla.
 - tilojen käyttöä koskevat muutokset ja vaihtoehdot tarkastellaan yhdessä alueen toimijoiden kanssa
 - esitykseen kirjataan tarve koulun ja päiväkodin tilojen käytön tehostamiselle tulevien vuosien aikana.

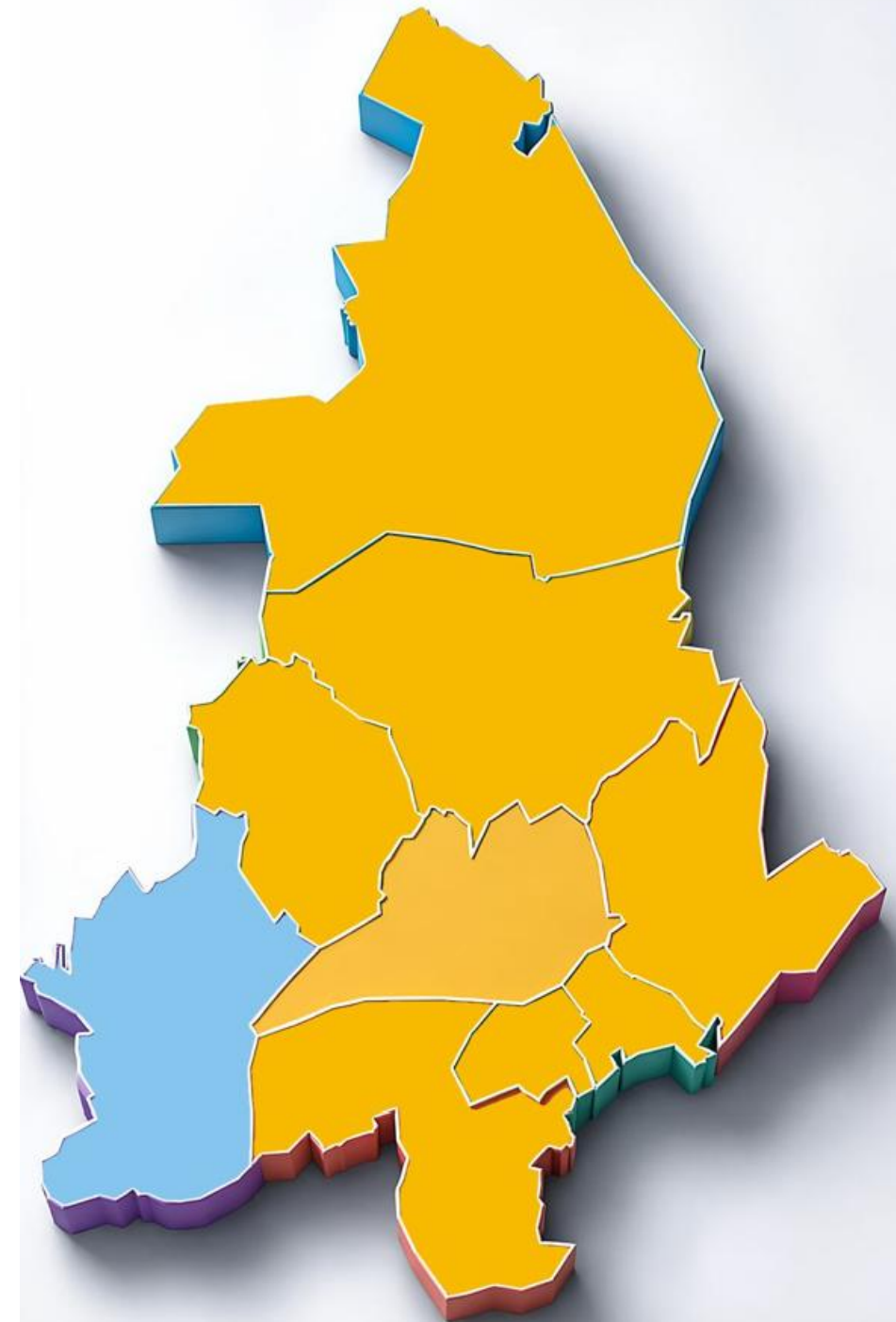
**Karjalohjan asukasalueella toteuttava
kuntalaisten osallistaminen**

Osallistaminen

1. Kuntalaisten infotilaisuudet maaliskuussa 2026
2. palaute.palveluverkko@lohja.fi-sähköposti

Asukasaluekohtaisesti

1. palaute.palveluverkko@lohja.fi
2. Ohjausryhmä
3. Asukasilta
4. Howspace
5. Lasten osallistaminen kouluissa
6. Kuuleminen

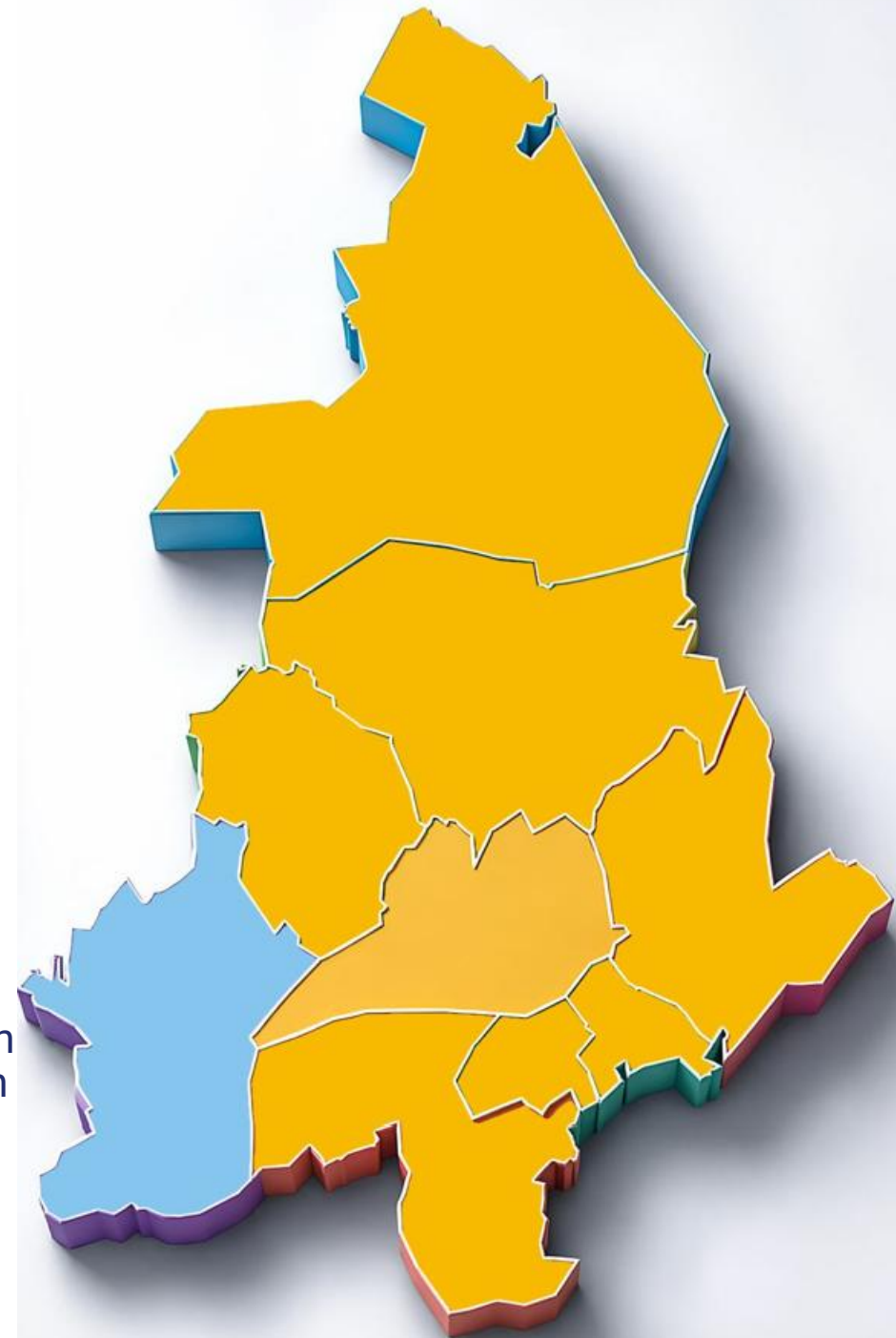

Kooste Karjalohjaa koskevista palautteista

1. Esiopetus tulee säilyttää koulun yhteydessä
2. Karjalohjan yläkoululaisten siirtoon Nummen yhtenäiskouluun suhtaudutaan kriittisesti
3. Katulamppu halutaan säilyttää nuorten ja koko yhteisön käytössä
4. Karjalohjan palvelut ja kylän elinvoima halutaan turvata
5. Palveluverkkoa tulee tarkastella kokonaisuutena

Keskeinen viesti

Karjalohjan palautteiden yhteinen viesti on, että päätösten tulee perustua lasten ja nuorten etuun, yhteisöllisyyden vahvistamiseen sekä maaseutualueiden elinvoiman turvaamiseen. Erityisesti esiopetuksen kouluyhteyden säilyttäminen, Katulampun jatkaminen nykyisessä käytössä sekä yläkoulujärjestelyjen kokonaisvaikutusten huolellinen arviointi nousivat palautteiden keskeisiksi teemoiksi.

**Alueelle esitettävien muutosten
päättöksentekoa koskeva aikataulu**

Alueelle esitettävien muutosten päätöksenteko koskeva aikataulu

1. Asukasilta ja osallistamisen työpajat tiistaina 18.8.2026
2. Alueen virallinen kuulemistilaisuus tiistaina 8.9.2026 klo 18.00
3. Asukkaiden mahdollisuus kommentoida esityksiä 14.9.2026 asti
4. Esityksen valmistelu sivistys- ja mahdollisesti kulttuuri- ja vapaa-aika lautakuntien käsittelyyn syyskuun kokoukseen.
 - sivistyslautakunta 23.9.
 - kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.9.

LOHJA
Järvikaupunki

Kiitos mielenkiinnosta!